

P e r s b e r i c h t

CHM Suriname N.V. vindt het noodzakelijk naar aanleiding van berichten in de pers het publiek te informeren m.b.t. het bod dat door haar is uitgebracht voor de aandelen Bruynzeel.

CHM is van mening dat zij zich volledig aan de zg. Terms Of Reference gehouden heeft terwijl voor Doorwin blijkbaar andere voorwaarden gegolden hebben. Dit maakt de beide bieding in feite niet vergelijkbaar. Toch zullen in dit artikel beide biedingen worden vergeleken omdat CHM van oordeel is dat haar bod significant beter is dan dat van Doorwin. Daarom had zij als eerste uitgenodigd moeten worden voor verdere onderhandelingen en niet Doorwin.

De Visie van CHM Suriname N.V.

De businesscase van CHM is gebaseerd op een visie waarbij er op het terrein van Beekhuizen een grote houtindustrie van grote diversiteit gevestigd is. Dit complex van bedrijven bestaat uit basisindustrieën zoals een Zagerij, Schaverij, Triplexfabriek en een aantal industrieën die gebruik maken van de productie van de basisindustrieën. Deze bedrijven produceren zaken zoals gezaagd en geschaafd hout, vloeren, meubels, kozijnen, deuren, woningbouwpakketten etc

De vraag is natuurlijk waarom bedrijven zich op het terrein van Bruynzeel te Beekhuizen zouden willen vestigen. Het antwoord is dat zij dan zullen profiteren van synergie en schaalvoordelen.

Laten wij dit nader bekijken:

- Het terrein te Beekhuizen is ruim 33 ha groot. BSH heeft voor haar operaties niet meer dan ca. 13 ha nodig. Van de resterende 20 ha zal een deel gebruik worden voor de opzet van een energiebedrijf dat als brandstof houtafval en later ook stadsafval zal gebruiken. De rest zal worden verkaveld t.b.v. de opzet van houtverwerking- en gerelateerde industrieën.
- Het energiebedrijf zal zoals gezegd in het begin gebruik maken van het door BSH geproduceerde houtafval. Om een beeld hiervan te krijgen moet de lezer weten dat van elke m³ rondhoutinput ca. 0,60 m³ afval resulteert. Bij een rondhoutinput van ca. 200.000 m³ per jaar betekent dit ca. 120.000 m³ houtafval in diverse vormen zoals zaagsel, bast, restrollen etc.
Hiermede kan veel meer elektrische energie worden opgewekt dan BSH nodig heeft voor haar eigen operaties, en ook tegen een lagere prijs dan dat van de EBS. Daarnaast zal er ook energie in de vorm van hete lucht en oververhitte stoom beschikbaar zijn.
Deze energievormen kunnen tegen een betrekkelijk lage prijs worden geleverd aan de op het terrein van BSH gevestigde houtverwerkings- en andere bedrijven.
- De bedrijven die op het terrein van BSH gevestigd zijn kunnen gebruik maken van de schaalvoordelen t.a.v. zaken als inkoop, transport, automatisering, export etc. wat ook weer lagere kosten voor hen betekent dan wanneer zij dat als individuele bedrijven elders hun bedrijf zouden voeren.

Het biedproces

CHM heeft gereageerd heeft op de advertentie die rond begin juni 2005 in de plaatselijke pers verschenen is. Na een eerste screening na de sluitingsdatum van 30 juni 2005 zijn met de vertegenwoordiger van de aandeelhouders op 6 juli 2005 een zg. “non disclosure agreement” en een overeenkomst t.a.v. de biedprocedure getekend.

Hierdoor werd CHM toegelaten als “Qualified Bidder” en kreeg toegang tot de zg. Data Room. Tevens werd zij in de gelegenheid gesteld een “on-site due diligenge” onderzoek te doen.

Tot dit selecte groepje van “Qualified Bidders” zijn toegelaten naast CHM ook Doorwin en Parsons Group. Het is van belang dit te vermelden omdat berichten in de pers verschijnen die suggereren dat CHM zich niet zou hebben gekwalificeerd en daarom niet is geselecteerd voor verdere onderhandelingen. Alleen “Qualified Bidders” mochten een bod doen.

Daar CHM door de vertegenwoordiger van de aandeelhouders is toegelaten als “Qualified Bidder” is voor de selectie van de “Winning Bidder” alleen de kwaliteit van het bod van belang. Dit bod moest bindend en niet herroepbaar zijn.

De zg. “Terms Of Reference” van de bieding komen in essentie op neer dat er geboden moest worden voor 100% van de aandelen van een bedrijf zonder personeel en zonder schulden.

Indien deze voorwaarden gewijzigd zouden worden had dat, op grond van de overeengekomen biedprocedure, door de vertegenwoordigers van de aandeelhouders schriftelijk aan elke bieder moeten worden medegedeeld. Dit is niet gebeurd en daarom gelden die voorwaarden onverkort. Het bod van Doorwin voldoet derhalve niet aan de “Terms Of Reference”

Vergelijking van de biedingen van CHM en Doorwin

Doorwin heeft o.a. U\$15 mln. geboden. Dit bedrag wordt echter niet op tafel gelegd. Er wordt jaarlijks een deel in natura en een deel in contanten betaald tot een maximum van 10% van de winst voor beide delen afzonderlijk. Dit betekent dat het bij een winst van bijv. U\$ 5 mln. per jaar maximaal U\$ 1,0 mln. betaald wordt. Als een dergelijk winstcijfer elk jaar wordt gerealiseerd zal het dus nog altijd 15 jaren duren dus tot 2020 voordat deze koopsom is voldaan. En als er in een of meerdere jaren geen of minder winst gemaakt wordt de aflossingsperiode nog veel langer.

Maar hoe moet dan een dergelijk betaalschema worden vergeleken met een bod waarbij er op het moment van koop wel harde cash op tafel komt?

Stelt u zich voor dat u wordt gevraagd wat u liever hebt: SRD 100 vandaag of SRD 100 over een jaar als u de SRD 100 kunt storten op uw spaarrekening tegen 10% per jaar. Natuurlijk kiest u de eerste optie omdat u weet dat als u nu ca. SRD 90,90 vandaag op de bank zet u over een jaar SRD 100 hebt. Dus SRD 100 over een jaar is voor u nu hetzelfde als SRD 90,90 en dat is minder dan SRD 100 nu. Dit noemen economen contant maken van betalingen in de toekomst.

Als de betalingen van Doorwin contant worden gemaakt blijkt dat de U\$ 15 mln. op het moment van koop niet meer waard te zijn dan U\$ 4 tot 5 mln. als er ieder jaar U\$ 5 mln. winst gemaakt wordt. Bij een lager winstbedrag is de U\$ 15 mln. op het moment van de verkoop nog minder waard.

De vraag is dan hoe het staat met de winst. Wanneer wordt er winst gemaakt? Winst is een boekhoudkundig begrip dat op een bepaalde wijze bepaald wordt. Doorwin heeft een aantal voorwaarden bedongen die haar een grote vrijheid geven elk winstbedrag te laten zien wat zij wil. Op deze wijze kan zij bewerkstelligen dat het erg lang kan gaan duren voordat de koopsom betaald wordt.

	Doorwin	CHM
Contante Waarde Koopsom ¹	US\$ 4 tot 5 mln.	US\$ 7,1 mln.
Door de overheid gederfde exportheffingen /accijnzen over 40 jaren (nominaal US\$)	US\$ 200 mln.	Geen
Te bet. winstbelasting over 25 jaren (nom.) ²	Geen	ca. US\$ 66 mln.
Overname personeel	Ja, bij koop	Ja na ontslag en soc.plan ³
Overname schulden ca US\$ 4 mln.	Ja, met compensatie ⁴	Neen ⁵
Overname Pensioenschulden ca US\$ 6 mln	Ja, worden echter niet ingelost, maar gebruikt voor de financiering van BSH ⁶	Neen ⁷
Voorkeursrechten bij Overheidsprojecten	Ja ⁸	Geen
Werkgelegenheid in:	Zagerij/haven/Bosbouw	Zagerij/Triplex/kleine houtbedrijven/ Energie-opwekking/Bosbouw
Werkgelegenheid bosgemeenschappen	nihil ⁹	Veel (Schilhout opkoop)
Rondhout export	Onbepikt ¹⁰	Binnen de Boswet en beperkt tot 20 jaren
Kaalkap van Concessies	Vrijbrief ¹¹	Neen
Concurrentie beperking	Ja, gedurende 10 jaren ¹²	Neen
Bestaande wettelijke regelingen	Nvt vanwege excepties	Van toepassing ¹³
Oppervlakte Terreinen	41,9 ha	33,01 ha
Grondtitel terrein Beekhuizen	Eigendom ¹⁴	Erfpacht
Eigen Kapitaal	Veel	Beperkt

¹ Daar de betaling van de koopsom van Doorwin over een groot aantal jaren gespreid wordt (max 10% van de winst per jaar) dient voor een juiste vergelijking gewerkt te worden met de contante waarde van de toekomstige betalingen. Slechts 2/3 deel van de koopsom wordt in cash betaald. De rest wordt met houtproducten betaald.

² De winstbelasting is obv nominale waarden omdat deze wel vergelijkbaar is

³ Door het onderhandelingssteam was aangegeven dat al het personeel zou afvloeien en er een sociaal plan van US\$2,0 – 2,5 mln. beschikbaar was (re: To The Point dd. 16 nov 2005). CHM heeft steeds waaronder ook tegenover de BWO verklaard het personeel te willen overnemen

⁴ Doorwin neemt weliswaar de schulden over maar zal deze verlagen met alle waarden die zij volgens de balans van 2005 minder krijgt dan vergeleken met de balans van ultimo 2004; In “To The Point” is ook gesteld dat het team bij Doorwin bedongen heeft US\$ 1,2 mln. extra te bieden. In de LOI staat er echter dat voor Doorwin nadelige balansverschillen worden beperkt tot US\$ 1,2 mln. terwijl voor Doorwin voordelige balansverschillen onbeperkt moeten worden verrekend.

⁵ De conditie van verkoop van de aandelen was (zie advertentie en toelichting van de directeur van BSH) zonder personeel en zonder schulden

⁶ Doorwin zal de gecumuleerde pensioenschulden niet inlossen, maar slechts de uitbetaling van de jaarlijkse pensioenen garanderen. Hiertoe zal zij een bankgarantie afgeven van US 1,0 mln. Dit impliceert dat deze gelden worden gebruikt voor de financiering van de bedrijfsactiviteiten van BSH

⁷ Zie voetnoot (4)

⁸ Doorwin krijgt de eerste keuze bij uitgifte van nieuwe concessies, oogsten van overheidsbospercelen en levering van houtproducten aan overheidsprojecten.

⁹ De bosgemeenschappen beschikken i.h.a. niet over zwaar materieel waardoor zij nauwelijks molenhout kunnen leveren voor de zagerijen. Zij leveren echter al jaren schilhout (drijf hout) aan BSH.

¹⁰ Doorwin heeft bedongen dat zij boven het wettelijke maximum van 25m³/ha aan marktwaardig hout ook zg. niet marktwaardig hout mag mee oogsten t.b.v. de rondhoutexport .

¹¹ Gegeven de door Doorwin geprojecteerde rondhoutproductie van 300.000 m³/jaar betekent dit dat ca. 60 -70 m³ per ha (op een maximum van ca. 150 m³/ha) zal worden geoogst. De gevolgen hiervan zijn dat de betreffende gebieden niet meer als productiegebieden geschikt zijn.

¹² Doorwin heeft bedongen dat de overheid haar winstpotentieel zal bewaken door te voorkomen dat zij op enigerlei wijze medewerking verleend aan mogelijke concurrenten. Het betekent dat de overheid het belang van de gemeenschap ondergeschikt moet maken aan het winstbelang van Doorwin

¹³ Doorwin wenst excepties m.b.t. de boswet, de investeringswet, de hinderwet en fiscale wetten

¹⁴ Doorwin heeft bedongen dat de titel van erfpacht wordt omgezet in volledig eigendom

Een vluchtige blik op de twee biedingen doet onmiddellijk de vraag opkomen op grond van welke criteria het onderhandelingsteam, Doorwin als beste bod heeft geselecteerd.

Nadere beschouwing leert dat het bod van Doorwin de Staat Suriname naar schatting meer dan US\$ 200 mln. aan inkomstenderving over een periode van 40 jaren zal kosten.

Daarnaast zullen er onwenselijke maatschappelijke effecten zijn zoals

- de structurele verstoring van concurrentieverhoudingen,
- mogelijke vernietiging van de overige lokale houtindustrie
- mogelijke vernietiging van het bos als duurzaam productiemiddel.

Samenvattend wordt zo een enorme last gelegd op toekomstige generaties Surinamers, terwijl het probleem is een schuld van US\$ 10 mln. en werkgelegenheid voor ca. 300 personen waarvan het overgrote deel binnen een paar jaren met pensioen gaat.

Vermeldenswaard is nog dat Doorwin over dezelfde periode naar schatting, naast de winsten uit de verkoop van overige houtproducten, alleen al uit de export van rondhout ca US\$ 380 mln. aan winsten zal genereren.

Door de bedongen condities t.w.

- Afschrijving op basis van actuele waarde van activa
- Winstbepaling exclusief de effecten van boekwinsten op activa en de vrijval van voorzieningen
- Vrijstelling van winstbelastingen voor de periode van 25 jaren

is het echter de vraag hoeveel van de feitelijke winsten zichtbaar zullen zijn om zelfs niet te spreken van voelbaar zullen zijn voor de Surinaamse gemeenschap.

Zaken die verder nog zeer storend zijn in de LOI is dat

- Doorwin zich aanmatigt eisen te stellen aan de wijze waarop de Verkoper de koopsom dient te besteden. Doorwin schijnt uit het oog te verliezen dat de Verkoper de Staat Suriname is met verantwoordelijkheid voor de Surinaamse gemeenschap en geen verlengstuk van een buitenlands bedrijf als Doorwin.
- Andere biedingcondities blijkbaar voor Doorwin hebben gegolden:
 - Bod inclusief personeel en schulden dit in volledige tegenspraak met de advertentie en een schriftelijke toelichting van het onderhandelingsteam
 - Bod is niet gebaseerd op een due diligence onderzoek, reden waarom Doorwin stelt dat haar finale bod afhankelijk is van de resultaten van dat onderzoek. Dit is in tegenspraak met de tussen Verkoper en Kopers schriftelijk overeengekomen biedprocedure.

Alhoewel aandelen gekocht worden en een due diligence onderzoek was toegestaan eist Doorwin allerhande garanties van de Verkoper

De teneur van de Letter Of Intent is van dien aard dat men zich moet afvragen of het zin heeft met een partij, die blijk geeft van een zekere minachting voor de Surinaamse gemeenschap een overeenkomst, te willen sluiten. Dit beeld dat Doorwin heeft van Suriname zal in de toekomst zeker tot problemen leiden.